

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . „ 5—
 Četr štiri leta . . . „ 250
 Mesečno . . . „ 1—
Zunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . „ 15—
Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6 redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 -- popust. --
„Straža“ izhaja v pon-
edeljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Boroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Brezuspešni italijanski napadi.

Italijanske izgube na morju in v zraku. — Italijani bi morali pred Dardanele. — Rusi se med Vislo in Bugom neredno umikajo. — Rusi izpraznjujejo trdnjavo Kowno. — Riga pred padcem. — Naši letalci nad Belgradom.

Za resnico.

Zastopnik našega lista je izvedel ne merodajnem dunajškem mestu:

Da je papež pooblastil veronskega nadškofa, da se začasno briga za dušno pastirstvo zasedenih krajev ob tirolski meji, in videmskega nadškofa, da se briga za dušno pastirstvo zasedenih krajev ob primorski meji, ni v tej svetovni vojski nič novega. Tako je tudi strasburški škof papežev delegat za francoske kraje, zasedene od Nemcev, in krakovski nadškof za rusko-poljske kraje, zasedene od Avstrijcev in Nemcev. Za Belgijo ni bilo treba nobenih tozadevnih ukrepov, ker so nadškofje in škofje lahko ostali na svojih sedežih.

Ti ukrepi so, kakor je „Straža“ zadnji petek popolnoma pravilno poročala, le začasni, dokler se zopet razmere ne spremenijo in nimajo nobenega drugega pomena, nego da se dušno pastirstvo izvršuje tudi v krajih, kjer so duhovniki internirani ali zbežali.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Položaj.

Zanimivo in značilno je, kaj se pripoveduje v političnih krogih. Vojnega poročevalca nekega švedskega lista je uredništvo poklicalo nazaj, da sodeluje doma pri izdaji važne objave. Vojni poročevalec je sporočil domov, da pride pod pogojem, ako se mu dovoli, da se sme čez dva mesca vrniti, kajti rad bi se udeležil vhoda avstrijskih čet v Milan.

Italijani sicer tudi sedaj po drugem velikem porazu ne mirujejo, toda vsi napadi so napadionemoglega. Naši jih odbijajo z lahkoto, večkrat opravi že artilerija sama, da niti infanteriji ni treba poseči vmes. Ko homo imeli dovolj moči, en sunek, in laške čete se bodo valile v nasprotno stran. Sedaj si Italijani izbirajo le majhne kose naše soške fronte, jo obstreljujejo in napadajo, kajpada zaman.

Borojevič častni občan Ljubljane.

Ljubljanski občinski svet je v svoji seji v četrtek, dne 5. avgusta soglasno imenoval slovitega vojskovodjo generala Svetozara pl. Borojeviča za častnega občana ljubljanskega mesta ter je tako slavnim imenom feldmaršala Radeckega, admirala Tegetthofa, generala Filipoviča pridružil sloveče ime generala Borojeviča. Ljubljanski župan je ob tej priliki tudi imel govor, v katerem je med drugim povdarjal sledeče:

Na jugu se ponavljajo časi očeta Radeckega. Nezvesti nam zaveznik je hotel vdreti v slovenske naše pokrajine ter razsuti in razdijati, kar je naš rod pod blagoslovljenim žezlom habsburške dinastije v teku stoletij zgradil in obdelal. Ali že pri prvih svojih korakih je zadel s svojo glavo ne samo ob trdi kraški kamen, temveč tudi ob jekleno našo armado, ki laškega sovražnika povsod zavrača in ga uničuje. Ta južna armada nas brani, da se veselimo svojega življenja in da se radujemo zelenih naših pokrajin, kakor bi živeli v najglobokejšem miru. Nepopisljive so zasluge, ki si jih je priborila viteška ta armada za celo očetnjava, pred vsem za našo ljubljeno kranjsko deželo in tudi za njeno glavno mesto. Z občudo-

vanjem pa je združena največja hvaležnost, ki preveva naša srca in naše duše do vsakega moža, ki stoji v bojnih črtah ob naši slovenski Soči. Na dan sili občutek, da smo zavezani dati izraza ti hvaležnosti junakom, ki so pravi rešitelji naše skupne in pred vsem tudi naše ožje domovine!

Kako naj častimo to hrabro armado? Mislim, da je to najbolje mogoče, če se klanjamo pred vzornim zapovednikom, ki je z uma svitlim mečem v nič razbil vse poizkuse laškega orožja ob zeleni Soči — kakor na Doberdobski planoti. Še nikdar, ko sem staval enake predloge v ti zbornici, me ni navdajal tak ponos, kakor me navdaja danes, ko Vam stavljam predlog, da sklenite z navdušenjem in hvaležnostjo, da se imenuj častnim meščanom mesta ljubljanskega voditelj naše južne armade, general pehote, prevzvišeni gospod Svetozar Borojevič de Bojna. (Splošno odobravanje. Živijo in slava-klici. Ploskanje.) V znak Vašega soglasja zakličem novemu častnemu občanu, in prehrabri njegovi armadi: Slava! Slava! Slava! Občinski svetniki vstanejo in kličejo: Slava! Živijo!

Najnovejše italijanske izgube v zraku in na morju.

Italijanski zrakoplov sestreljen.

V noči od 5. na 6. avgusta je bil italijanski zrakoplov „Citta di Jesi“, ki je nameraval pluti nad našim pristaniščem v Pulju, sestreljen od naših šrapnelov, še predno je mogel napraviti kakšno škodo. Posadka, broječa tri mornariške častnike, 1 strojnik in dva moža, je bila ujeta. Zrakoplov so spravili v Pulj.

Italijanski opazovalni zrakoplov sestreljen.

V četrtek, dne 5. avgusta, je bil nek italijanski zrakoplov, ki je opazoval naše artilerijske postojanke, pri Tržiču sestreljen.

Italijanski podmorski čoln potopljen.

Eden naših podmorskih čolnov je dne 5. avgusta zjutraj pri otoku Pelagruž s torpednim strelom zadel italijanski podmorski čoln tipa „Nautilus“ in ga potopil.

Udanec za udarcem zadeva italijansko zračno in morsko brodogradnjo. Dne 1. junija je bil pri otoku Mali Lušin sestreljen največji in najmodernejši zgrajeni italijanski zrakoplov „Citta di Ferrara“, ponos italijanskega zračnega brodogradnje. Komaj po preteku 2 mescev je zadela ista usoda drugo italijansko zračno ladjo „Citta di Jesi“, ki je bila za „Citta di Ferrara“ največja in najboljša italijanska zračna ladja. „Citta di Jesi“ je imenovana po italijanskem mestu Jesi, zahodno od Jakina, ki je najvažnejše italijansko opirališče in skladišče italijanskega zračnega brodogradnje. Ime sestreljene ladje „Citta di Jesi“ se ne najde v nobenem seznamu italijanskega zračnega brodogradnje, je tedaj brezdvomno v najnovejšem času zgrajena, torej ena najboljših italijanskih zračnih križark. Zgrajena je po načrtih „Citta di Ferrare“. Bržčas je šrapnel zadel najvažnejše dele sovražne zračne ladje tako dobro, da ni mogla uiti in se je morala polagoma spustiti na zemljo. In ker nesreča navadno ne pride sama, se je „Citta di Jesi“ pridružil njen manjši tovariš, ki je moral svojo radovednost, s katero je hotel opazovati našo artilerijo, pri Tržiču plačati s poginom.

Potopljeni italijanski podmorski čoln tipa „Nautilus“ je bil istotako, kakor dne 26. junija v severni

Adriji potopljeni italijanski podmorski čoln „Medusa“ zgrajen šele leta 1913 v Benetkah. Vozil je z brzino 16 milj v eni uri nad vodo, pod vodo pa z brzino 9 milj. Dolg je bil 42 m, širok pa 4.3 m. Njegova posadka je štela 17 mož.

Kako se je potopila „Giuseppe Garibaldi.“

O potopitvi italijanske križarke „Giuseppe Garibaldi“ se poroča iz vojnega časnikarskega stana sledeče podrobnosti:

V ranih jutranjih urah dne 17. julija je zagledal naš podmorski čoln oddelek italijanskih križark in torpedovk, ki je plul od Dubrovnika proti jugu. Podmorski čoln je napravil lov na sovražni oddelek vojnega brodogradnje ter dognal, da je šel tri križarke tipa „Garibaldi“ in eno križarko tipa „Vettron Pittani.“ Križarka „Giuseppe Garibaldi“ je bila vodilna ladja, druge ladje so ji sledile. Križarke so bile obdane od torpedovk. Naš podmorski čoln se je skrill pod vodo in se mu je na ta način posrečilo se spretno približati sovražniku.

Proti pol 5. uri zjutraj je sovražno brodogradnje opazilo naš podmorski čoln in otvorilo ogenj iz brzostrelnih topov proti čolnovemu periskopu, ki je molel iz vode. Toda bilo je že prepozno, kajti naš podmorski čoln je že priplul do ugodne razdalje in do pravega mesta. Naglo je nameril strel iz torpeda na vodilno laško ladjo in se je nato skrill popolnoma pod vodo. Preteklo je nekaj sekund težkega čakanja. Nato so se močno stresle sprednje strani, takoj zatem se je slišal drug zamolkel sunek. Iz vseh grl je zadonel vsklik radosti. Na križarki „Giuseppe Garibaldi“ je torpedni strel bržčas zadel šrambo za smodnik, ki je zletela v zrak. To je pospešilo naše uničevalno delo. Ostale tri sovražne križarke so odplule s polnim parom, da pravočasno utečejo usodi, katera je zadela njihovo vodilno ladjo. Zadeta križarka „Giuseppe Garibaldi“ se je začela potapljati. Iz notranjih ladjinih prostorov so prihiteli mornarji na krov in so poskakali z rešilnimi pasovi v morske valove. A križarka je vse eno hitreje tonila. S prednjim delom naprej je izginila v petih minutah.

Mornarje, ki so se borili z valovi, so reševali italijanski torpedni rušilci, toda spomnili so se, da tudi oni niso varni pred torpednimi streli. Komaj so začeli z rešilnim delom, že je naš poveljnik opazil v svoje veliko začudenje, da je vsak rušilec razvil zastavo Rudečega križa ter se je hotel postaviti na ta način pod varstvo mednarodnega prava, ki mu nikakor ne gre. Podmorski čoln je poskušal pripluti nekoliko bližje; toda komaj so ga zagledali sovražni rušilci, že so začele te čudne „bolniške ladje“ streljati nanj. Sicer niso dosegle nobenega uspeha, toda način nasprotnikovega bojevanja je vsled te očitne zlorabe zastave Rudečega križa postavljen v pravo luč.

Vobče je naglo spreminjanje zastav v italijanski mornarici menda prišlo v navado. Po preteku ene ure rešilnega dela so zapustili sovražni torpedni rušilci pozorišče svojega najnovejšega neuspeha in so prepustili mesto potopljene križarke našemu podmorskemu čolnu, ki se je nepoškodovan vzdignil na morskovo površje. Številni ostanki razbite ladje in gosta plast olja so plavali po vodi. Naš podmorski čoln je izvlekel razne na površini morja plavajoče predmete, kot rešilne pase, eden čoln in zastavo italijanskega podadmirala, kar je dokaz, da je bila potopljena križarka italijanska admiralska ladja, brodogradnje, ki je križarilo pred Dubrovnikom.

Potopljena križarka „Giuseppe Garibaldi“ je torej že četrta admiralska ladja, ki je bila žrtev naših podmorskih čolnov in sicer „Jean Bart“ (podaadmiral Boue de Lapeyere), „Leon Gambetta“ (kontreadmiral Senes), „Amalfi“ (admiralska ladja tretje italijanske divizije) in „Giuseppe Garibaldi“ (admiralska ladja pete divizije).

Strašna vročina na soški fronti.

„Az Est“ poroča iz vojnega stana: Za časa prve in druge goriske bitke se ni Cadorna brez vzroka pritoževal na slabo vreme. V nevdržljivi vročini se boj nadaljuje. Najbolj vroče je bilo od 27. maja do 2. junija, kajti takrat je kazal toplomer 44 stopinj vročine. Koncem julija 35 stopinj. Med krvavo in najtežjo bitko pri Podgori, dne 27. julija, je kazal toplomer 38 stopinj vročine. Zgoče solnce je strašno delovalo na mrličje, ki so ležali pred našimi ovirami. Cela okolica je še sedaj okužena vsled tega nevdržnega smrađu.

Italija bo napovedala Turčiji vojsko.

Iz Carigrada se poroča: Vsi italijanski podaniki v Turčiji so že zapustili Turčijo. Poslaniki Združenih držav Severne Amerike so že prevzeli varstvo italijanskih podanikov, ki se nahajajo še v Turčiji. Izbruh vojske med Italijo in Turčijo je neizogiben.

Sultanova sodba o italijanskem kralju.

Berolinski profesor Israel, ki je operiral turškega sultana, je poročevalcu lista „Berliner Tageblatt“ sporočil sledeče zanimive sultanove besede:

Ko se je starejši sin sultana Mohameda V. čudil nad tem, da ima njegov oče v tako visoki starosti toliko poguma, da se še da operirati, je sultan odgovoril: „Na bojim se umreti, kajti tak, kakoršen sem sedaj, svoji domovini ne morem prav nič koristiti.“ Sultan je nadalje citiral izrek perzijskega pesnika: „Star konj žlahtnega plemena prenese vedno več kakor mladi konj nežlahtnega plemena.“ Napram profesorju Israelu je rekel sultan: „Ko pridete nazaj v Berlin, povejte svojemu cesarju, da jaz nisem prijatelj take vrste, kakor je italijanski kralj. Dano besedo hočem in tudi bom vedno zvesto držal.“

Italijani opominjajo Anglijo.

List „Tägliche Rundschau“ poroča iz Lugana: Značilen za razpoloženje v Italiji je članek časnika: „Secolo“, ki obsega celih šest razpredelkov in nosi naslov: „Kaj pa dela Anglija?“ V članku se najprej naštevajo očitki Italije proti Angliji. Končno pa opravičuje list postopanje Anglije s tem, da baje Anglija zalaga svoje zaveznike z denarjem, in sicer toliko, kolikor ga rabijo.

Avstrijsko-rusko bojišče.**Položaj.**

Ves svet stoji pod silnim utisom, ki sta ga naredila nanj zavzetje Ivangoroda in Varšave. Soglasno je mnenje, da je ruska ofenzivna moč za več mesecev, če ne za vselej strta, kajti z ljudmi brez častnikov, topov in streliva se ne dajo ustvariti nove armade. Ako pa se posreči Avstriji, obkoliti rusko armado, potem pa sploh stojimo pred čisto novim položajem in začetek mirovnih pogajanj ni več daleč. Naše in nemške armade prišikajo in napredujejo od vseh strani. Klešče okoli ruske armade se vedno trdneje sklepajo.

Z največjo pozornostjo opazujeta seveda dogodke na Rusko-Poljskem Italija in Francija, kajti obe sta si v svesti, da po Rusiji prideta oni na vrsto. Sedaj bi še rad četveropozornim vsaj pri Dardanelah rešil položaj, da bi imel pokazati vsaj na en uspeh. Volja je res tukaj, toda moči ni. Balkanci se ustavljajo, iti za druge v žerjavico po kostanj.

Padec Varšave — vstajenje Poljske.

Dunajski list „Fremdenblatt“, ki ima tesne zveze z našim zunanjim ministrstvom, piše o zavzetju Varšave sledeče:

Zavzetje Varšave je največji politični dogodek v tej vojski. Z zavzetjem glavnega mesta Poljske je odločena tudi usoda celega poljskega naroda. Ukoračenje zaveznikovih čet v Varšavo je zaključilo eno poglavje zgodovine ter je pričelo novo poglavje. Za Poljsko je napočila nova doba. Prvikrat more zopet prosto dihati in upati. Prvikrat vidi pred seboj možnost obstoja, ki mu omogočujeta razvoj narodnih in družabnih sil. Avstro-ogrške in nemške armade, ki so zdrobile rusko moč na Poljskem, ji odpirajo novo, boljše bodočnost in ji krepijo pogum. Mi Avstrijci pozdravljamo ta velikanski preobrat ne le samo zaradi tega, ker je posledica sijajnih zmag naših in nemških čet, ampak tudi zaradi tega, ker naša monarhija sočustvuje z usodo poljskega naroda, ki je našel v naši monarhiji svojo drugo domovino. Priklonitev avstrijskih Poljakov državni misli odgovarja stari običaji med habsburško vladarsko rodovino in med

Poljaki in odgovarja spoznanju, da je bila habsburška monarhija za Poljake vselej branik pred nevarnostjo uničenja. In tak branik bo naša monarhija tudi v bodoče še v večji meri. Rusija je prekoračila zgodovinsko, zemljepisno in kulturno ji predpisane meje, ko se je polastila zemlje ob Visli, in zgodila se bo le pravica, če bo morala sedaj odstopiti to, kar ji po bistvu ne more pripadati. Odkar je zabredla Rusija v vedno večja nasprotstva z Avstrijo in Nemčijo, je napravila iz Poljske mogočno trdnjavo, ki bi naj bila izhodišče za napad na nas in opirališče v boju zoper nas. V zaupanju na svojo premoč po številu in na svoje zaveznike, katere je znala pridobiti za se, se je čutila dovolj močno, da udelevi svoj končni načrt ter zavlada nad celim slovanskim svetom in nad izhodom. Hotela je preveč in na tem so se razbili njeni načrti. Hotela je našo državo razkosati, Nemčijo zmanjšati, oslabilo in strmoglaviti v nesrečo. Kdor pa visoko leti, nizko pade. Toda ta velikanska prevzetnost Rusije ima za posledico, da je Poljska osvobodena, nenasitljivost Rusije, jetničarja Poljske, je prinesla srečo ujetnici. Naši vojaki so odprli duri jetnišnice, in Poljska je zazrla luč boljše bodočnosti. Zavzetje Varšave je zaključek in začetek, dan usode v življenju celega poljskega naroda in zgodovinski dogodek za Evropo.

Vhod v Varšavo.

„Lokalanzeiger“ poroča iz Varšave: Vhod nemških čet v Varšavo se je vršil dne 5. avgusta na vse zgodaj. Utrdbe so bile z žičnatimi ograjami, minami in jarki, če tudi ne proti topovom, pa vendar proti infanteriji močno utrjene. Največji utis je pri vходу napravil viharo-prijazni sprejem in velikansko navdušenje zmagovalcev, katere se je povsod sprejelo kot osvoboditelje. Vse ulice so bile okrašene z zastavami in so bile polne pozdravljajočega in radujočega se občinstva.

Rusi razstrelili mostove čez Vislo.

Nemci pri zavzetju Varšave niso imeli kakih posebno velikih izgub, vendar se o prošovoljni predaji Varšave ne more govoriti. Bavarske čete so Rusi se pognale iz mesta. Rusi so za seboj razstrelili vse mostove čez Vislo. Pozneje so se razvili ob obrežju Visle srčiti boji z ruskimi zadnjimi stražami. Ko je ob Visli divjal krvavi boj, pa so velikanske množice ljudstva pevajoč in vriskajoč se valile po ulicah.

Rusi obstreljujejo Varšavo.

Ko so Rusi razstrelili mostove čez Vislo, so se umaknili v predmestje Praga na izhodnem bregu Visle. Mesto samo je le malo trpelo. Od dne 5. avgusta naprej pa Rusi obstreljujejo iz Prage, kjer so se utrdili, notranji del Varšave s topovi in puškami. Zdi se, da bi Rusi radi porušili stari grad poljskih kraljev.

Zakaj je padlo mesto Varšava.

Listi opozarjajo na važnost padea mesta Varšave osobito kot središče trgovine, obrti in industrije, kot najvažnejše križišče zahodno-ruskih železnic in kot prehod čez široko reko Vislo. Major Morath izvaja v „Berliner Tageblattu“: Kaj je prisililo Rusijo, da je zapustila svojo trdnjavo ob Visli? Ne pomanjkanje streliva, ne pomanjkanje vojakov, marveč razbita strategija velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča, in drugih ruskih vojskovodij in vsled mnogih porazov razdrapanja pokorščina ruske armade, vsled katere se tudi razlagajo dosedanje izgube strašnega bojnega materijala.

Zavzetje Ivangoroda.

Zanimivo je, da se je glavni boj za Ivangorod vršil na poljskih utrdbah pred trdnjavo. Ker je trdnjava starega kova in so utrdbe zelo blizu mesta, so Rusi polagali glavno pozornost na brambo zunanjih utrdb. Te utrdbe so bile moderno napravljene in dobro zavarovane. Ko so Avstriji te utrdbe predrli, so Rusi uvideli, da je vsaka resna bramba trdnjave nemogoča in so se umaknili. Naši so pa ukorakali v mesto, kjer jih je prebivalstvo sprejelo z velikim veseljem.

Rusi zapustili v Ivangorodu velike množine moke.

„Köln. Ztg.“ poroča iz vojnega časnikarskega stana: V Ivangorodu so Rusi zapustili velike množine moke. Radom je popolnoma nepoškodovan. Tvorilce so pričele takoj po odhodu zaveznikov zopet delati. Po požarih je pa jako trpela Nowo Aleksandrija.

Rusi izpraznjujejo Novo-Georgiewsk.

Ruski list „Rječ“ poroča, da se je že odredila izpraznitev trdnjave Nowo-Georgiewsk. List pravi, naj prebivalstvo ne pričakuje okrog trdnjave nikakih večjih bojev, ker je ruska težka artilerija že odstranjena iz mesta.

Tudi Brest-Litowsk izpraznjujejo.

Kodanjski list „Tidende“ poroča, da je bojnim poročevalcem nepristranskih držav zaukazano, da morajo zapustiti rusko trdnjavo Brest-Litowsk. Glede trdnjave Brest-Litowsk je odredilo rusko armadno poveljstvo vse potrebno, da se izprazni tudi ta trdnjava, kakor hitro bo nastala potreba ter da se bo glavna ruska bojna črta vnovič pomaknila nazaj.

Rusi izpraznjujejo Kowno.

Iz Petrograda se poroča, da so Rusi začeli izpraznjevati trdnjavo Kowno in okolice. Tamkajšnji ruski vladni upravitelj je premestil svoj sedež v Nowo-Aleksandrowsk. Tudi podružnica državne banke se je že preselila v Wilno. Vse ruske ranjence, ki so se nahajali v Kownu in okolici, so spravili v sredino Rusije. Polovica nevojaškega prebivalstva je že zapustila Kowno.

Rusi izpraznjujejo zahodne pokrajine.

Nizozemski list „Morgenblad“ poroča iz Petrograda, da je ruski finančni minister nakazal iz državne blagajne 100 milijonov rubljev za splošno izpraznjenje zahodno-ruskih pokrajin.

Riga pred padcem.

Svedski listi pišejo, da je vsled zavzetja Mitave postal položaj Rige nevdržljiv. Padeč Rige je pričakovati v kratkem času.

Novi hudi boji ob besaradski meji.

Na besarabski bojni črti se vrše novi, hudi boji. Gromenje topov se sliši v Černovice. Zlasti živahno je artilerijsko obstreljevanje na imenovani bojni črti. Naši artileriji se je posrečilo uničiti eno rusko baterijo. Naš artilerijski ogenj je tudi uničil več ruskih vozov, ki so dovažali municijo za ruske čete. V zaanjih dneh so uporabljale ruske čete večinoma že strelivo, ki so ga dobile iz Amerike.

Novi vpoklici v Rusiji.

Iz Kočanja se poroča: Ruski list v Kiewu „Kiewskaja Mysl“ piše: Poveljnik ruske južno-zahodne bojne črte je odredil, da morajo vsi ruski častniki, vse moštvo in vsi zdravniki, ki so bili na dopustu od 1. julija 1914, takoj pod orožje.

Japonska pomaga le v skrajni sili.

Iz Geneve se poroča: Dopisnik pariškega lista „Matin“ je v nekem pogovoru vprašal japonskega poslanika v Rimu, barona Hayashija, je-li bo posegla Japonska v evropsko vojsko. Poslanik se je izjavil, da mu uradno še ni nič znanega o tem, da bi se japonska armada preko Wladiwostoka poslala v Evropo, toda tozadevna pogajanja se vrše. Japonska bi mogla poslati v Evropo okrog 500.000 mož, toda le-ta pomoč je le za skrajno silo, katere še pa ni dosedaj. Med tem pa pošilja Japonska neprestano veliko množino municije v Rusijo.

Japonska zasigurala Rusiji dobavo municije.

Italijanski list „Corriere della Sera“ poroča: Japonski častniki, ki so prideleni italijanski armadi, so se izjavili, da se je sklenila med Rusijo in Japonsko pogodba, ki določa, da prepušča poslednja Rusiji vse svoje močne rezerve streliva in drugih vojaških potrebščin. Vsled te pogodbe je dobava municije za Rusijo zasigurana.

Avstrijsko-srbsko bojišče.**Naši letalci nad Belgradom.**

„Az Est“ poroča, da je metal nedavno nadporočnik Lossonezy iz letala bombe na Belgrad. Zadel je kolodvor in tvornico ladij, ki sta se vnela. Neko sovražno (francosko) letalo je streljalo na držnega nadporočnika, ki je bil trikrat ranjen, a se je vendar vrnil v Zemun. Tudi nadporočnik Tarabochia, ki je spremljal nadporočnika Lossonezyja, je bil ranjen. Srbi so s svojimi topovi zelo srdito streljali na naša zrakoplovca.

Izmenjava nevojaških ujetnikov med Avstrijo in Srbijo.

Iz Braševa na Sedmograškem se poroča: Vsled sklenjenega dogovora med Avstrijo in Srbijo glede medsebojne izmenjave nevojaških ujetnikov so pripeljali prejšnji teden v Braševo čez 200 nevojaških oseb iz Srbije, večinoma ženske in otroke. V bližnjem času bodo zopet prepeljali čez 500 oseb. Vse nevojaške osebe, ki so se nahajale v srbskem ujetništvu, ostanejo nekaj dni v mestu Fogaras, kjer jih nekaj dni nadzorujejo nekoliko mračnih nalezljivih bolezni.

Rumunija.

Izvoz žita in petroleja iz Rumunije.

Kakor poročajo iz Bukarešte, se je bavil pred kratkim rumunski ministrski svet z vprašanjem izvoza žita iz Rumunije, ne da bi prišel do sklepa.

Kakor poročajo „Times“, je gospodarski položaj v Rumuniji jako nezadovoljiv. Dežela je natrpna žita, toda izvoz je malenkosten. Pogajanja z Nemčijo niso imela dosedaj nikakega uspeha. Rumunska vlada je sicer pripravljena, dovoliti izvoz žita, zahteva pa, da pošlje Nemčija lastne vagone. Ta zopet stavi pogoj, da pripusti Rumunija prevoz streliva za Turčijo.

Rumunske vojaške vaje ob Besarabski meji.

Berolinski „Lokalanzeiger“ poroča: Z nevtralne strani izvira vest, da namerava Rumunija svoje letošnje vojaške vaje prirediti ob Besarabski meji.

Sklicanje grškega drž. zbora.

Grški parlament se snide, kakor poročajo iz Aten, v prvem tednu mesca septembra. Vlada je sporočila predsedniku državnega zbora, da bo isti sklican najbrž dne 1. septembra.

Francozi nočejo nič slišati o miru.

Z ozirom na papeževo okrožnico glede miru piše francoski list „Temps“: „Zavezniki niso nikdar še prenehali povdarjati, da nočejo ostati na sredi pota. Vsakdo, ki ima pravico, da na kak način govori, je vedno zagotavljal, da je neomajni sklep zaveznikov, (Anglije, Francije, Rusije in Italije), da si od Nemčije ne dajo vsiliti nikakega miru, temveč hočejo sami pravični mir diktirati brez ozira na to, koliko utegne stati. Mi še svojega mnenja nismo spremenili in tega tudi ne moremo storiti. Ako na tla pobiti sovražnik prosi za mir, ga bomo poslušali; toda vsi posredovalci in mešetarji naj ostanejo doma.“

Amerikanski odgovor Angliji.

Reuterjev urad poroča iz Vašingtona: Državni urad se peča z načrtom odgovora na angleško noto. Menijo, da je načrt že gotov. Amerikanska nota priznava na eni strani, da faktično obstojajo nove okoliščine, ki so dovedle Anglijo do posebnega postopanja. Na drugi strani pa trdi, da ni zakonito, če se na odprtem morju zasegajo ladje, ki plovejo v nevtralna pristanišča. Nadalje se zavrača trditev, da bi trgovina Združenih držav Severne Amerike ne trpela. — Zdi se, da hočejo končno rešitev prepustiti kakemu razsodišču.

Izjava generala Botha o nekdanji nemški koloniji.

General Botha, poveljnik južnoafriških angleških čet, je v nekem govoru izjavil, da se mu, v kolikor on sam pride v poštev, zdi nemogoče, da bi se ozemlje v južno-zahodni Afriki dalo Nemcem nazaj. Vse resnejše težave v Afriki se porajajo iz nemških spletkarij. Poleg tega pa je tudi politika Nemcev proti afrikanskim domačinom vir nevarnosti za južnoafriškansko unijo.

Raznoterosti.

Narodno romanje k Mariji Pomagaj na Brezje.

Romanje k Mariji Pomagaj se vrši na vsak način dne 16. in 17. avgusta. Posebnega vlakla s Štajerskega ne bo. Iz Ljubljane vozi gorenjski vlak ob 6. uri zjutraj in ob pol 7. uri zvečer. Dne 16. in 17. avgusta bo na Brezjah tabór katoliških Slovencev in Slovenk, združenih v goreči molitvi za Avstrijo in za slovensko domovino!

* **Nov škof v Lincu.** Cesar je imenoval dr. Janca Gfömlnerja, profesorja pastirne na bogoslovnem zavodu v Lincu za linskega škofa. Novi škof, naslednik škofa Hiltmaierja, je rojen 1. 1867.

* **Štirikrat odlikovani vojaški duhovnik.** Vojni kurat Franc Polak, župnik v Strašnici pri Litomericih na Češkem, je bil za časa sedanje vojske že štirikrat odlikovan. Dobil je sledeča odlikovanja: bronasto častno kolajno za zasluge pri Rudečem križu, duhovniški zaslužni križec II. vrste na belo-rudečem traku in poleg tega še dvojni pismeno pohvalno priznanje, in sicer od armadnega poveljstva in črnovojniškega infanterijskega brigadnega poveljstva.

* **Pri čelnem ministru sta pretekli teden intervjua** v raznih časopisih poslanca dr. A. Koruša in

Preosnova železniškega ministrstva v prometno ministrstvo. Mažarski list „Az Est“ izve iz Dunaja, da pripravljajo v avstrijskem železniškem ministrstvu nekateri izpembe, ki se na tisto vodstva tega ministrstva, marveč merijo na to, da se strnijo resorti. Železniško ministrstvo se bo s tem, da se mu priklopi poštna uprava, izpremenilo v prometno ministrstvo.

Bog daj, da bi bilo tako! Pod naslovom „Italijanske aspiracije na Dalmacijo“ je priobčil Anton vitez Vukovič, član gosposke zbornice, v dunajski „N. Freie Presse“ članek, v katerem povdarja na podlagi zgodovinskih in narodopisnih razlogov, da je pohlep Italije po Dalmaciji — norost. Pisec naglašja na koncu svoje uverjenje, da ta vojna ne le Dalmaciji, marveč vsem našim primorskim krajem zagotovi lepo in trajno bodočnost v tej monarhiji, „v kateri na hočemo živeti in umreti in v kateri se v interesu države nadejamo tudi velikega narodnega razvoja.“

To si bo treba zapomniti. Neki član gosposke zbornice povdarja v dunajski „Information“, da na posledicah sedanje vojne trpe direktno najbolj trije avstrijski slovanski narodi: Poljaki, Malorusi in Jugoslovani. Med drugim piše: Našim južno-izhodnim kronovinam, v katerih bivajo skoro samo Slovani, je prisojena ista strašna usoda (kakor ozemlju Poljakov in Malorusov), ker hoče tropsporazum žrtvovati južnoslovske kraje, s čimer je vzbudil požrešnost Italije po teh deželah in je zato vojna zajela tudi te meje. Rusija se je s poizkušano prodajo južnoslovskega interesov pregrešila proti južnemu in proti skupnemu slovanstvu tako, da tega ni možno nikdar več popraviti. — In dalje: „Tudi Rusov ne bo soditi po njihovih lepih besedah od nekdanj, marveč po njihovih dejanjih od včeraj in danes. Avstrijski Slovani so v prvem vojnem letu spoznali svoje prave prijatelje in sovražnike in vedo, kako se ruska zagotovila prijateljstva izpreminjajo v dejanja.“ — Dobro, zabeleženo bodi z opravičenim našim pričakovanjem, da bodo in merodajni krogi iz gori označenega načela — da dejanja odločujejo in ne besede — praktično izvajali posledice. Posebno treba zabeležiti izpričbo, da Italija steza roko po slovenskem teritoriju in da na ozemlju, ki tvori južno-zapadno bojišče, prebivajo skoro sami Slovani! Pridodali bi le še, da južnoslovske čete branijo te meje z junaštvom, ki je slavi tudi naše vojskovodstvo in ki vzbuja vseobče občudovanje. Pričakujemo torej opravičeno, da se bo to junaštvo priznavalo in upoštevalo tudi v bodočih časih.

C. kr. slovenska državna gimnazija v Gorici.

Na tem zavodu je bilo vpisanih v preteklem šolskem letu 477 učencev (med temi 14 privatistinj in 2 privatista). Med šolskim letom jih je izstopilo 42. Odlično sposobnih je bilo 70 učencev, sposobnih 242, v obče sposobnih 51. Vsi oni učenci pa — teh je 62 — ki bi bili pri sedanjih klasifikacijah spoznani za nesposobne za vstop v naslednji višji razred, so ostali za sedaj brez klasifikacije in bodo v začetku prihodnjega šolskega leta pripušteni k ponavljalnemu izpitu iz onih predmetov, v katerih bi dobili sedaj nezadostne rede. Izpričevala se dobijo v Ljubljani, Dunajska cesta št. 28, Goriška zveza. — Na tem zavodu je poučevalo v preteklem šolskem letu 17 profesorjev in 4 stranski učitelji. Pod orožje je bilo klicanih 10 članov učiteljskega zbora, od teh so bili 3 že odlikovani.

Junaška deklica Roza Čenoh dobila prvo darilo za lepoto. Stirinajstletna rusinska junaska deklica Roza Čenoh, kateri je pri Ravaruski lanske leto sovražni šrapnel zdrobil desno nogo, ko je nosila umirajočim in ranjenim vojakom vođa v strelske jarke, je v nedeljo dne 1. avgusta, v mestnem vrtu mesteca Vöslau na Nižje-Avstrijskem vzbujala posebno pozornost občinstva. Deklici, kateri so, kakor znano, v dunajski bolnišnici odrezali nogo, je cesar podaril umetno nogo, s katero prav dobro hodi. Občinstvo jo je v vöslavskem mestnem vrtu močno počastilo. Pri glasovanju za lepoto je dobila Roza Čenoh 883 glasov in ji je tako pripadlo prvo darilo za lepoto, zlata ženska ura. Gospodični, ki sta dobile drugo in tretje darilo — zlato zapestnico in srebrno zapestno uro — sta svoji darili poklonili junaški deklici, ki nosi srebrno častno kolajno Rudečega križa.

Odlikovani slovenski častniki. Vojaški zaslužni križec III. razreda z vojnim okrasom je dobil rezervni nadporočnik 7. pešpolka Josip Cigurnik. Signum laudis so dobili: stotnik v pokoju 18. težke havične divizije Evgen Verkočič, rezervni poročnik 37. topničarskega polka Friderik Gorišek in rezervni poročnik 68. pešpolka Vekoslav Terček. Zlati zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil poročnik računovođa 48. pešpolka Ivan Mihalič. Vojaški zaslužni križec III. razreda z vojnim okrasom je dobil stotnik 4. bosansko-hercegovinskega pešpolka Rudolf Peternel. Signum laudis so dobili: poročnik 2. bos.-herc. pešpolka Viktor Sinkovec, črnovojniški poročnik pri vojaški bolnišnici 8-10 Hinko Janežič in nadporočnik 47. pešpolka Viljem Slašek. Železni križec II. razreda je dobil regatni kapitan Josip Debelič. Red zelene krone III. razreda je dobil pred sovražnikom padli stotnik 29. domobranskega pešpolka Friderik Kavšek. Srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda je dobil rezervni praporščak 27. domobranskega pešpolka Viktor Rode.

Češki poslanci na naboru. Kakor javljajo češki listi, pride na prebiranje 43—50letnih črnovojniskov tudi 26 čeških državnih poslancev, med njimi: Klotar, Udržal, Fresl, Maštala, dr. Rašin, bivši minister Prašek in Stanek.

Na pomoč beguncem iz našega Primorja. Dunajski osrednji odbor za pomoč beguncem živhalno deluje in skuša s podporami lajšati težave in bedo onih nestrečnih družin in oseb, ki so radi vpada verolomnega Italijana morale s culico zapustiti svojo rodno grudo in so sedaj izpostavljene največji bedi. Kar po vseh delih naše države so se raketile te bedne družine. Navezane so sedaj izključno samo na tujo pomoč in darove blagosrečnih sodržavljanov. Dunajski pomožni odbor namerava v Mariboru osnovati podobor za šivanje obleke in perila za begunce. Ker je ženstvo mariborske okolice že izvanredno požrtvovalno sodelovalo pri vseh enakih dobrodelnih podjetjih, se prosijo tudi sedaj vse blagosrečne žene in mladenke, da priskočijo na ta ali drugi način temu podjetju na pomoč, da se tako teši beda ubogih beguncem, naših rojakov, in se utrne vsaj nekaj solz bednih ljudi. Pojasnila daje ustmeno ali pismeno gospa Gisy pl. Weiss-Schleussenburg v Mariboru, Tegethoffov trg št. 5, 1. nadstropje.

* **Zasega stročnic stare in nove žetve.** Cesar-ska namestnija nam poroča: Z ministrsko odredbo z dne 23. julija 1915 so se vse vrste stročnic (fižol, leča, grah itd.) djale pod zaporo, in sicer: a) nov pridelek 1. 1915 takoj, ko se spravi z njive in b) stare zaloge stročnic, ki se še nabajajo 1. avgusta. Vse te stročnice se zasežejo v prid države. Zaplenjene stročnice se ne smejo ne prenarajati, ne uporabljati, ne pokladati živini, ne prostovoljno ali prisilno prodajati, dokler se o tem ne izda posebni predpisi in odredbe. Uredba o uporabi stročnic se bo v bližnjih dneh izdala. Opozarja se, da je po tej zasegi stročnic razprodaja omejena na star pridelek in na za to opravičene obrtnike, med tem, ko poljedelci smejo uporabljati stročnice samo za prehrano svoje družine in onih delavcev ter uslužbencev, katerim kot plačilo za delo gre prosta hrana, in končno tudi za seme. Kmetje ali pridelovalci stročnic torej sploh ne smejo prodajati stročnic, obrtniki pa samo stari pridelek, ne pa novega, dokler se ne izda druga, končna uredba. Kdor se teh uradnih navodil ne bo držal, se bo strogo kaznoval.

Krušne karte v gostilnah. Cesarsko namestništvo nam piše: Doznalo se je, da se mnogi gostilničarji ne ravnaajo po vladnih določilih ter dajejo gostom kruh brez krušnih kart. Namestnija je podrejenim političnim oblastvam naročila, naj strogo pazijo, da se v gostilnah držijo določenih predpisov in se gostilničarji, ki dajejo kruh brez krušnih kart, strogo kaznujejo.

Najvišje cene za meso v Ljubljani. Za nadrobno prodajo mesa in špeha veljajo za mesto Ljubljana sledeče najvišje cene za 1 kg: a) Goveje meso in sicer: volovsko meso prve vrste 4 K, volovsko meso druge vrste 3.80 K, meso krav in bikov prve vrste K 3.60, druge vrste 3.20 K, vampi (očiščeni in oparjeni) 1 K, pljuča 80 v. — b) Telečje meso in sicer stegno, hrbet in pleče 3.20 K, vrat in prsa 3 K. — c) Svinjsko meso in sicer: hrbet in stegno 3.60 K, rebra, vrat in pleče 3.20 K, svinjska glava 1.60 K, pljuča 2.40 K, parklji 1 K. — d) Sveži svinjski špeh K 3.60. — Ako se vrši prodaja tega blaga v prodajalnah ali na stojnicah, morajo imeti obrtniki nabite najvišje cene v svojih prodajalnah, oziroma na stojnicah.

Kolike žita se je letos pridelalo po svetu. — Mednarodni kmetijski zavod je izdal glede žitnih pridelkov sledeče poročilo: „Pšenica. Na Angleskem in v Walesu se ceni pridelek za leto 1915 na 17,065,207 dvojnih meterskih stotov (107.3% pridelka lanskega leta), v Italiji na 52,000,000 dz (112.8%), v evropski Rusiji, neštvi Poljsko, na 82,056,440 dz zimske pšenice -140.3%), v Švici na 1,062,000 dz (119%) in v Združenih državah severoamerikanskih na 262,090,000 dz zimske in jare pšenice skupaj (kar odgovarja 110.8% pridelka leta 1914). R. ž. V evropski Rusiji, neštvi Poljsko, se ceni prihodnji pridelek rži na 239,210,082 dvojnih meterskih stotov (119.6% pridelka leta 1914). V zadnji številki poročil objavljene podatki pridelkov za Italijo po 1,200,000 dz (89.8%) in za Švico po 535,000 dz (122.1% pridelka leta 1914) se potrjujejo. J e č m e n. Ze objavljene cenitve pridelkov za Italijo (2,000,000 dz ali 132.8% pridelka 1. l.), za Švico (130,000 dvojnih meterskih stotov ali pa 113%) in za Japonsko (21,230,000 dz, ali 106.7% pridelka prejšnjega leta) se potrjujejo. Na Angleskem in v Walesu se ceni pridelek na 9,567,987 dz (85.4% pridelka prejšnjega leta). Po novi cenitvi v Združenih državah Severne Amerike bo znašal tam pridelek ječmena 45,285,760 dz, ali 106.7% pridelka v pretečenem letu. O v e s. Pridetek ovsa na Angleskem in v Walesu se ceni pridelek na 9,567,987 dz (85.4% stotov (95.3% pridelka leta 1914). V Združenih državah severoamerikanskih se pričakuje 203,064,850 dvojnih meterskih stotov, kar bi znašala 122.6% pridelka lanskega leta. Cenitev pridelka za Italijo (4,500,000 dz, ali 115.6% lanskega pridelka) se potrjuje. Glede k o r u z e in r i ž a imamo cenitve pridelkov Združenih držav Severne Amerike, ki znašajo 714,784,140 dvojnih meterskih stotov, oziroma 6,123,600 dz, ali 105%, oziroma 126.9% pridelka lanskega leta. V ostalih državah, od katerih imamo sicer poročila o stanju poljskih setev, pa nobenih cenitev o pridelkih, se smatrajo pogoji za dobro bodočo letino v splošnem kakor ugodni.“ (dz = dvojni meterski stot.)

Krona in marka. Poštna hranilnica razglasa, da je pri plačilih v Nemčijo za 100 mark plačati obsej 134 K 70 vln.

Za vojake III. zbor se je nabralo na primiciji č. g. Gorogranca na Ponikvi 36 K 21 vin.

Kolera v Celju. Dne 6. avgusta se je med ranjenimi in bolnimi vojaki, ki so došli iz južnega bojišča, pojavil 1 slučaj kolere.

Kolera na Hrvaškem. Od 26. julija do 2. avgusta je na Hrvaškem in v Slavoniji 160 oseb obolelo na kolero, 70 pa jih je umrlo.

Kolera na Ogrskem. V dobi od dne 19. do dne 25. julija je bilo naznanjenih na Ogrskem 434 slučajev azijske kolere. V omenjeni dobi je umrlo 240 oseb na kolero.

Cudna zvezda. V Lipovljanih na Hrvaškem opazujejo ljudje že nekaj noči na nebu čuden pojav: prikaže se zvezda takoj zvečer iz izhodne strani, prihaja bliže, ko dospe na sredo neba, pa naenkrat pade in izgine.

V Dobruži izkopali dve starorimski mesti. — Pri nekem izkopavanju so našli v Dobruži, na ozemlju, katerega je morala odstopiti Bolgarija v zadnji balkanski vojski Rumuniji, na prav dobro ohranjene razvaline starorimskih mest Palmatis in Caudiana. Dosedaj so že tamkaj izkopali tudi veliko številno starorimskih, v zgodovinskem oziru važnih predmetov, kot orožja, posode, denarja itd. Izkopavanje se vrši pod nadzorstvom rumunske vlade.

Ruski vojni ujetnik mu rešil življenje. Neki gospod iz Gradca je lovil te dni ribe v velikem ribniku pri Feldbachu na Srednjem Štajerskem. Slučajno se mu je prevrnil čoln, v katerem je sedel in ker ni znal plavati, bi bil gotovo utonil, če bi ne bil skočil v vodo ruski ujetnik, ki je delal v bližini in ga potegnil iz vode.

Vreme in vojna. Na gališkem bojišču se trgajo oblaki s tako silo, kakršna tam ni v navadi. Strahovito je deževalo nedavno zlasti okoli Krakova in na južnem Poljskem. Na kvadratni meter površine je padlo 209 litrov vode. V Lvovu so zmerili tekotm zadnjega deževja deževne množine 364 l na vsak kvadratni meter. Nihče se v Lvovu ne spominja na tako deževanje. Sicer navadno v Lvovu poleti precej dežuje, zato pa so drugi letni časi več prosti dežja. Tako povprečno ne dežuje v Lvovu več nego na Dunaju. Sedaj pa je deževalo v Lvovu tako, da je padla samo na en dan tretjina letne množine dežja; v enem tednu je bilo toliko dežja, kolikor ga je drugače tekom pol leta ali celo tekom treh četrtletij. Boji na tem takoj deževnem bojišču pa se vendar vrše dalje. Nekateri menijo, da pretresanje zraka povzroča take množine dežja, ali sođi se, da je to samo le slučaj, kajti ko so se pred letom dni pričeli veliki boji v teh krajih, smo imeli skozi cele tedne krasne in vroče dni brez dežja.

Prebavljena kroglja. Profesor dr. Borottau poroča v svoji razpravi o potih in učinkih krogelje v listu „Ueber Land und Meer“, o nekem jako zanimivem slučaju. Profesor opozarja na dejstvo, kako so poti krogelje zelo pogosto navezane vsled različnih pozicij, ki jih zavzamejo vojaki v sedanjih bojih, na različne smeri telesa. Kroglja prodre n. pr. v ramo, gre potem po dolgem skozi prsni koš in ostane nad srčno mrežo ali pa v trebušni votlini, dostikrat pa prodre celo skozi spodnje telo, kjer napravi strašna opustošenja. V enem takim slučaju je kroglja v jarku ležečemu vojaku udrla v ramo, predrila pljuča, srčno mrežo in zgornjo želodčno stran in nato ostala v želodcu. Vkljub dolgotrajnemu transportu, tekom katerega se ranjenec vkljub temu, da mu je bilo prepovedano zavživanje hrane in tekočin, niti od daleč ni zmenil za to prepoved, ampak je zavžival darove vseh mogočih vrst, ne da bi ga to kaj resno motilo. Kako pot je nastopila kroglja potem, se je zamoglo opazovati s celo vrsto sledečih eksperimentov z Röntgenovimi žarki: šla je namreč „naravno“ pot, ki vodi k odhodu jedilnih ostankov. Ranjenec, ki je imel razven te še par drugih ran, je sedaj že popolnoma okrevail.

Maribor. Prebiranje črnovojnikov, rojenih v l. 1865—1872, oziroma 1874, se vrši za mesto Maribor po sledečem redu: V Maribor pristojni črnovojniki letnikov 1865—1874, ki so že služili pri vojaki, pridejo k naboru dne 20. septembra, oni pa, ki niso še služili, na dne 21. septembra. Za tuje, v Mariboru stanujoče črnovojnike, ki so bili vojaki, letnikov 1874, 1873, 1872, 1871, 1870 in 1869, je nabor dne 22. septembra, za letnike 1868, 1867, 1866 in 1865 pa dne 23. septembra; za tuje črnovojnike, ki niso služili, vseh letnikov od 1874 do 1865 dne 24. septembra. Prebiranje bo v Gambrovi dvorani, Šilerjeva cesta št. 29, ter se bo vsakokrat začelo ob 8. uri popoldne.

Maribor. Odbor, ki preskrbuje mestno prebivalstvo z živili, naznanja: Od sobote, dne 7. avgusta naprej se v mestnih prodajalnah, prodaja nemešana moka za kuho, ki je sestavljena iz čiste pšenične moke. Posrečilo se je, dobiti tudi večjo množino fine pšenične moke za peko. Vsak kupec dobi na zahtevo namesto enega dela moke za kuho (približno eno četrtino) fino moko (nulerico). Cena je za moko za kuho 70 vin., za moko za peko pa 80 vin 1 kg. Tudi krušna moka se stalno zboljšuje. Ker so še pa vedno v veljavi predpisi radi mešanja moke, radi tega se ne more dati v promet čista ržena in pšenična krušna moka. Pričakuje se, da se bodo ti predpisi pred koncem mesca avgusta spremenili in bo potem prišla v promet čista ržena in pšenična moka.

Maribor. Pri raznih javnih koncertih v našem mestnem parku ob nedeljah in praznikih je opaziti, da mladina, zlasti dame, zaseđejo navadno vse sede-

že, a ranjeni vojaki pa ne dobijo nobenega sedeža in morajo stati, če hočejo poslušati godbo. V tem oziru bi pač bilo v bodoče pričakovati nekoliko več uljudnosti napram našim vojakom, ki so zastavili svoje življenje za cesarja in domovino.

Maribor. Družina poštnega poduradnika Prosnika se je dne 3. t. m. selila iz svojega starega stanovanja. Pri tem sta na dvorišču hiše št. 7 v Župnijski ulici dva zaboja padla na štiriletno hčerko Marijo, katerega je bila tako poškodovana, da je čez pol ure umrla.

Maribor. Vsi naznanilni listki, ki se radi sprememb stanovanj in nastanjenju strank, pomočnikov, poslov, učencev itd. oddajo na magistratu, se morajo odslej izpolniti v dveh izvodih.

Maribor. V ljubljanski bolnišnici je umrl pi-sarniški vodja odvetniške pisarne g. dr. Jos. Leskovarja R. Čepe. Lansko leto se je bojeval na severnem bojišču, aprila pa je bil poslan na jug, kjer je v boju z Italijani dobil strel skozi pljuča in glavo. V ljubljanski bolnišnici so se zdravniki trudili, da bi ga ohranili pri življenju, a ves trud je bil zaman. Čepe je bil pridn uradnik. Naj mu bo slovenska zemlja lahka!

Lajtersperg pri Mariboru. V vinogradih mariborskih meščanov je zaposlenih nad 300 Rusov. Kot predelavci so nastavljeni ujetniki, doma iz ruskih vinogradnih krajev.

Ruše. Cesarski namestnik grof Clary je poslal vlč. g. M. Wurzerju, župniku v Rušah, ob priliki 60-letnice duhovništva sledečo brzojavno čestitko: „Velečastiti! Povodom redke slavnosti diamantne sv. maše blagovolite sprejeti moje najtoplejše čestitke. Želim, da bi še mnogo, mnogo let blagonosno delovali v svojem vzvišenem poklicu. Z izrazom odličnega spoštovanja: Manfred grof Clary-Aldringen, cesarski namestnik.“

St. Jurij ob Pesnici. Zadnji četrtek mesca julija, ob 9. uri zvečer, je v Vrhoveih nastal ogenj, ki je v kratkem času upepelil hišo malega posestnika Polcerja. Na srečo je gospodarsko poslopje postavljeno precej daleč od hiše proč, drugače bi ga ne bilo mogoče obvarovati pred ognjem. Edini sin 65letnega pogorelca bo moral dne 16. t. m. odriniti v vojaško službo. — Dela pri novi šolski stavbi, koje zidovje že stoji od lani, so letošnje leto popolnoma prekinjena; upamo, da se v te stene vlažnost nikdar ne bo nasečila.

Sv. Ana na Krembergu. Dne 31. julija smo spremili ob mnogoštevilni udeležbi k zadnjemu počitku mater-vdovo Terezijo Spindler, p. d. Vakaj, iz Ledineka. Njen sin Janez je ujet na Ruskem (Wijatka), Anton pa se bojuje z Rusi. Rajna je bila vzorna žena in zelo usmiljenega srca do vseh, ki so potrebovali pomoči. Po kratki bolezni, prevredena dvakrat s sv. zakramenti, je mirno v Gospodu zaspala. Vsevedni ji naj bo usmiljeni sodnik!

Sv. Trojica v Slov. gor. Ker smo dobili novo poštarico, zato se preseli naš poštni urad iz hiše znanega Ferdinanda Gollob v hišo J. Klobase.

Teharje. Posestnica Volšek je poslala svojega devetletnega sina po mleko k posestniku Plausteinerju v Ogorevc. Med potom je šel deček k mlinu g. Stanteja, kjer je sprožil s palico mlinsko kolo, da se je začelo vrteti. Kolo je zgrabilo dečka in ga tako poškodovalo, da je že naslednjega dne umrl v celjski bolnišnici.

Celje. Na italijanskem bojišču je padel dne 20. julija, začet od sovražne granate, rezervni poročnik ... pešpolka Franc Mirnik iz Celja. Zapušča mlado ženo in štiri otročičke v najnežnejši starosti. Pokojnik je bil blaga slovenska duša, dober soprog svoji ljubeči ženi in skrben oče. Bil je vselepa, odkritega in neupogljivega značaja, priljubljen povsod, kamor je prišel. Odhajajoč kot stotnijski poveljnik na laško bojišče mesca maja t. l. je prejel skupno z vojniki sv. zakramente. Pri vojaki je bil nad vse priljubljen. Občeval je z njimi kot tovariši. Na bojišče je odšel z navdušenjem za pravično stvar, a tudi v trdni nadi, da se vrne nazaj k svoji družini. Pisu teh vrstic je rekel pri odhodu: „Na sviđenje! Pridem gotovo nazaj, moram priti, saj imam ženo in otroke. Nikakor ne morem misliti, da bi me doletela najhujše.“ — A Bog je hotel drugače. Padel je Slovenec-junak za domovino. Njegovi težko prizadeti družini naše odkrito sočutje! Duši blažega Franceta pa daj Bog, večni mir!

Dobrna. Dobrnška posojilnica posluje vsled sklepa občnega zbora z dne 22. julija zanaprej ob nedeljah dopoldne od 8. do 10. ure.

Dobrna. C. kr. okrajno glavarstvo v Celju je naznanilo občini Dobrna, da pride v kratkem 394 oseb na Dobrno stanovat.

Zadnja poročila došla v pondeljek dne 9. avgusta.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 8. avgusta.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Armada generala na dvorju moške Jožefa

Ferdinanda je večeraj dne 7. avgusta nadaljevala svoje napadano prodiranje na ozemlju med rekama Visla in Wieprz. Neposredno zahodno od Wieprza prodirajoča napadalna skupina armade je pogonala sovražnika iz več postojank, je popoldne zavzela Lubartow (severno od Lublina) in je prodirala proti severu do onega mesta reke, kjer spremeni svoj tok v smeri proti zahodu. Poraženi sovražnik je zbežal v divjem begu čez reko Wieprz.

Tudi južno in južno-zahodno od Miechowa (izhodno od Iwangoroda) so si priborile naše čete popoln uspeh. Sovražnik je napravil protisunek, da bi ustavil naše napadno prodiranje. V teh napadih je prišlo do pravečatega meteža, toda, ker je bil sovražnik napaden tudi v bok, se je moral umakniti čez reko Wieprz.

Števirio Rusov, ujetih pri Lubartowu in Miechowu je znašalo do večeraj zvečer 23 častnikov in 6 tisoč mož. Uplenjena sta bila dva topova, 11 strojnih pušk in 2 vozova za dovažanje municije.

Ogroževani vsled zmagonosnega prodiranja naših čet iz južne smeri proti spodnjemu toku Wieprza, so se začeli ruski armadni zbori, ki so se še nahajali na ozemlju Visle severno-zahodno od Iwangoroda, umikati proti severu-izhodu. Avstrijske in nemške čete zasledujejo sovražnika.

Med rekama Wieprz in Bug se bojina nadaljuje.

V izhodnem delu Galicije je položaj nespremenjen.

Italijansko bojišče.

Po novem hudem predpripravljenem artilerijem obstreljevanju je napadel zvečer dne 6. avgusta močen italijanski infanterijski oddelek rob gorske planote na ozemlju Polac-Vermelijan. Tudi ta napad je bil, kakor vsi poprejšnji proti Monte dei sei Busi naperjeni napadi, popolnoma odbit.

Sicer so se pa vršili na Primorskem, Koroškem in Tirolskem le samo artilerijski boji.

Zvečer dne 6. avgusta in v noči na 7. avgusta sta udrla dva bataljona italijanske infanterije čez Forzellino di Montago južno-zahodno od Peja v Tirolo. Od teh čet v jutranjih urah dne 7. avgusta poskušeni napad je naš artilerijski in infanterijski ogenj zjalovil že koj v pričetku. Italijani so se med živahnimi klici „Eviva Italia“ in „A basso Austria“ zelo naglo umaknili.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Južno-izhodno bojišče. Pod pritiskom čet, ki stojijo pod poveljstvom generalnega polkovnika Woyrscha, se Rusi umikajo proti izhodu.

Med Vislo in Bugom je levo krilo generalfeldmaršala Mackensena vrglo sovražnika proti severu ob reko Wieprz. Desno krilo je še vedno v boju.

Severno-izhodno bojišče. Nemška armadna skupina ob Narewu se bliža cesti Lomza—Ostrow—Wyskow. Sovražnik se na nekaterih mestih krčevito ustavlja.

Južno od Wyskowa (severno od Varšave) so nemške čete doseglo reko Bug. Mesto Serok ob izlivu Buga so nemške čete zasedle. Pred Nowogrogiwskim so čete, ki obkoljujejo to trdnjavo, zavzele utrdbe pri mestecu Zegrze. Pri Varšavi so Nemci dosegli izhodni breg reke Visle.

Četverosporazum snubi Bolgarijo.

Sedaj, ko se vrši za četverosporazum velika tragedija na rusko-poljskem bojišču, hoče četverosporazum za vsako ceno Dardanele v svoje roke, da bi tako imel pri mirovni pogodanah vsaj eno močno karto v svojih rokah. Zato je ponudil te dni Bolgariji grško in srbsko Macedonijo, ako se udeleži boja proti Turčiji. Bolgarija je baje odklonila, ker se ji ni ponudilo dovolj garancij in ker ji hoče Turčija ugoditi mirnim potom. Srbiji je ponudil četverosporazum odškodnino ob Jadranskem morju, Grčiji ob maloazijski obali. Srbska in grška javnost je silno ogorčena nad četverosporazumom.

Francija in Italija pa pritiskata od svoje strani na Italijo, da se udeleži bojev za Dardanele.